

Významné dny II.Q

Myslivost - ochrana přírody

a o významných dnech ve druhém čtvrtletí roku

Myslivost představuje koncepční a odbornou činnost prováděnou v přírodě ve vztahu k volně žijícím živočichům.

Jen některé živočišné druhy jsou zákonem o myslivosti vyjmenovány jako zvěř. Se zvěří myslivci hospodaří jako s obnovitelným přírodním zdrojem. V provozu myslivosti se také jedná o spolkovou činnost (občanská sdružení), která směřuje k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jako součásti českého národního kulturního dědictví.

Tato činnost je zastřešena zejména Českomoravskou mysliveckou jednotou (ČMMJ). K myslivosti patří například i sokolnictví, myslivecká kynologie, činnost „Řádu svatého huberta“, myslivečtí trubачi a ostatní složky myslivecké činnosti – například **ochrana krajiny**.

Myslivci od samotného založení jednotné myslivecké organizace (1923) vždy jednali v souladu s ochranou živočišstva a to i v souvislosti s jeho hospodářským využitím. Jako první zavedli doby lovu a doby hájení zvěře. Navrhovali a propagovali vznik významných dnů v souvislosti s ochranou přírody.

Historicky první iniciativou v tomto smyslu byla **konvence o ochraně užitečného ptactva** mezinárodně podepsaná v roce 1906. Na základě této konvence byl stanoven **1. duben** jako **den ptactva**. Již tehdy bylo konstatováno, že výskyt jednotlivých druhů ptáků je jedním z ukazatelů stavu životního prostředí.

V roce 1959 pak započalo být upozorňováno na škody, které se objevují v souvislosti s intenzifikací zemědělského hospodaření. Mnoho druhů živočichů přišlo o hnízdiště a podmínky pro úspěšné rozmnožování (zejména pak hmyz, ze zvěře pak např. koroptev, ťuhýci, pěnice, lasice a s rozvojem využití DDT a HCH i vrchol potravinového řetězce – např. sokolovití dravci).

V důsledku těchto snah byl pak následně celý měsíc **duben** vyhlášen jako **měsíc ptactva** a v souvislosti s tím, se našla podpora. Myslivcům se dařilo vysazovat remízky a biokoridory. To zejména na plochách, které tehdy dostala myslivecká organizace do trvalého užívání. Zbytky těchto výsadeb někde jako **důležitý krajinný prvek v okolí Přepych** slouží dodnes. Příkladně: „Přepyšská mez“ (mezi Přepychami a Remízem) dále lokalita „Chrástka“ u polní cesty Přepychy-Čánka nebo „Kupkova špička“, dále remíz ve „Skále Přepychy“ nebo „Bašovy doly“ nad cestou Dobříkovec-Čánka. Myslivci také tehdy pravidelně vyráběli a vyvěšovali ptačí budky. Později tato iniciativa přešla do činnosti organizací spojených s ochranou přírody.

Rok 1959 je význačný i jinou mysliveckou iniciativou a to je „**Červen – měsíc myslivosti**“. Měsíc červen byl vybrán jako symbol. V tomto měsíci přichází na svět největší podíl mláďat živočichů (zejména zvěře). Jejich prosperita spočívá zejména v ochraně jejich životního prostředí. Jinak zaměřená ochrana živočišstva je neúčinná a hlavně kontraproduktivní. Nemůžeme například úspěšně vypouštět zvěř z volierových chovů tam, kde nemá v přírodě **podmínky k životu** - což je zejména **vhodná potrava, klid a krytina**. Tuto skutečnost by měli mít v současné době na paměti v hlavně majitelé zemědělských pozemků a ti, kteří na zemědělské a lesní půdě hospodaří. Pochopitelně v rámci určení „Června“ jako měsíce myslivosti šlo i o propagaci myslivosti a to hlavně přednáškovou činností na školách, promítáním filmů o přírodě, vedení veřejných nástěnek, vycházek s dětmi do přírody atp. Tato praxe byla do osmdesátých let i v Přepychách běžná.

Vzhledem k tomu, že člověk (tedy nejen u nás) započal rozšiřovat zastavěné plochy a extenzivně využívat krajinu (a tím jí i z biologického pohledu ničit), objevuje se řada iniciativ lokálního i celosvětového významu ke snížení a zamezení škod.

22.duben je od roku 1969 slaven jako **Den Země**.- John Mc Connell San Francisko – navržena i **vlažka Země**. Jde o ekologicky zaměřený svátek (recyklace odpadů, hledání obnovitelných zdrojů).

2. květen je vyhlášen jako **Den ptačího zpěvu** – navazuje na tradici založenou v roce 1983 v Birminghamu – jde zejména o vítání přicházejícího jara. Od r. 1992 organizuje u nás oslavy tohoto dne (vycházky, ptačí budky atp.) Česká společnost ornitologická.

Řada dní je vyhlášována ve vztahu k výchově dětí – jako základ výchovných programů na školách. Zejména **3. květen je Den Slunce**, **31. květen Den otevírání studánek**, **5.6. Světový den životního prostředí** – vyhlásila OSN - „Naše země = naše budoucnost“, **21. červen jest Den květů**. Vzhledem k tomu, že devastace přírody i v globálním měřítku pokračuje, zastavím se ještě u významného dne **22. května** což je **Mezinárodní den biologické rozmanitosti**. 22.-hý květen byl vyhlášen Valným shromážděním OSN v roce 1994 při příležitosti prvního výročí vstupu v platnost **Úmluvy o biologické rozmanitosti** – jedné z nejzávažnějších globálních úmluv v oblasti životního prostředí. Zastřešuje dílčí smlouvy o ochraně přírodního prostředí a to zejména:

Bernská úmluva = úmluva o ochraně evropské fauny a flory a přírodních stanovišť

Bonnská úmluva = úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů

Ramsarská úmluva= úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam

CITES = úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin.

Oslavy Mezinárodního dne biologické rozmanitosti mají napomáhat k šíření znalostí o poslání a cílech ochrany přírody a pro koordinaci mezinárodních aktivit.

Podíváme-li se na reálnou skutečnost do naší průmyslově využívané krajiny, je situace v praxi u nás poměrně depresivní.

Ta tam je různorodost hospodářských plodin. Z polí zmizel téměř veškerý hmyz (což je například jediná potrava pro většinu drobného ptactva a kuřátka pernaté zvěře). Až na pár výjimek zmizely krytiny (travnaté meze), keřové remízky a stromové či keřové biokoridory. Tam živočišstvo volné přírody hledá úkryt, klid a potravu. Zejména kolem silnic se zvyšuje obsah těžkých kovů, což negativně ovlivňuje rozmnožování živočichů. Pole se kvůli svízelné ekonomické situaci dále zcelují a extenzivně využívají. Rostlinný pokryv naší krajiny je velice chudý.(a to zřejmě i v důsledku špatně nastavených dotací do zemědělství a legislativního rámce, který je k dispozici). Krajina je „hladová“. V přírodě ubývají další živočišné druhy jako je např. bažant, zajíc, skřivani a ostatní drobné ptactvo.

Klesá kvalita a životaschopnost spárkaté zvěře srnčí.

Naopak se dobře žije všežravcům a predátorům např. divokým prasatům a liškám. V důsledku nesprávně pochopených ochranných aktivit (i poněkud chybné legislativy) se neúnosně zmáhají někteří dravci, kormoráni, krkavci a volavky. Využívání současné krajiny je krátkodobě možná ekonomicky výhodné, ale z dlouhodobého pohledu si ničíme - někde již i nevratně - naše základy – podmínky pro zdravý život člověka a základy prosperity v budoucnu.

Pokusme se přírodu skutečně chránit.

Braňme další zástavbě polí a luk.

U nás je zapotřebí zejména zasadit se o tvorbu biokoridorů – alespoň v tom rozsahu jak byly navrhovány v devadesátých letech. Nenechme naše psy a kočky potulovat se v polích. **Snažme se, aby v krajině byl klid a dostatek prostoru pro vše, co nám obohacuje náš život.**

Myslivci mají nadále zájem pomoci vrátit českou krajinu tam, kde má svoje historické a kulturní místo.

Ing. Černý Jan